

Déli Hírlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
PIATA I. C. BRATIANU 3 :: TELEFON 2-52

Nem lehet?

E a kérdést mi szegezzük szembe a mai kisebbségi magyar élet zivatarvizeiről a debreceni egyetem tudósi légkörű, méltóságos aulájába ültetett Makkai Sándor volt erdélyi püspök irásának, amelyben megemléskedik, hogy a lelki defetizmus terjedése közöttünk. Nem lehet cikkét irt ugyanis a Láthatár című kisebbségi kulturszemlébe és abban egyszerű közvetlenséggel, mintha csak mondandó, ma nem jól érzem magam a magyarok és velük mindazok a nemzetkisebbségek, melyek maguk nem adják fel az élethez való jogukat. Makkai egyszer már nyilatkozott, mióta nemzetkisebbségből nemzet többségivé lett. Azt sem köszöntük meg neki. Mostani cikkéért sem jár köszönet. Ő a szerinte erkölcsileg lehetetlen helyzetből átmentette magát egy más világba, ahol nem fenyegeti az általa nekünk megjósolt pusztulás. Nagyon kérjük, hagyjon békében — élni. Mert élni akarunk és élni fogunk, mert nem légüres térben mozgunk, mint Makkai, hanem az élet valósságai közepette szent élni akarással.

gással nézi és látja a kisebbségi életet és igyekszik velünk is így láttatni, amely a kisebbségi nihilizmus filozófiáját akarja reánk alkalmazni. Mint a kisebbségek életét állítólag féltő emigráns volt kisebbségi magyar, olyan sötét és kilátástalan sorsot szán nekünk, amilyent még azoktól sem hallottunk emlegetni, akik nem szeretik a nemzetkisebbségeket. Nem volt még román, délszláv, vagy csehszlovák politikus vagy társadalomtudós, aki ilyen méssze ment volna megállapításaiban de kívánságaiban sem. Makkai ugyan maga is azt mondja, hogy légüres térben mozog, de szerinte „vannak természeti törvények, melyek szintén csak légüres térben érvényesek a maguk teljességében, azaz az anyagi világban nem látjuk őket maradéktalanul érvényesülni és az igazság mégis az, hogy csak a mi megfigyelésünk tökéletlen, maguk a törvények pedig abszolúte érvényesek.” Hát ezt nem értjük.

Tudjuk, hogy a tollpehely és a vasdarab egyforma gyorsasággal esik a légüres térben, de arra nem tudunk példát, hogy valaki légüres térben akarta volna a párnacihát megtölteni tollal, vagy éppen vasdarabokkal. Azt sem tudjuk, hogy Makkai például hogyan tudna vihart támasztani légüres térben. Az élet általában és a kisebbségi élet is nem légüres térben mozog, így nem is a légüres tér törvényei érvényesek, hanem az élet törvényei. Az élet első törvénye pedig az élet, az élés maga. És hiába beszél a kisebbségi nemzetdarabok életképtelenségéről, lassu, de biztos elsorvasdásáról, ezzel szemben áll ezeknek élni akarása. Ez pedig első feltevése az élnitudásnak. Nemzetkisebbségek mindig voltak és beláthatatlan ideig lesznek is, mert elképzelhetetlen az államhatárok olyan megvonása, hogy azok egybeessenek a nemzeti határokkal. A

Anglia nem adja vissza a német gyarmatokat

Németország határozott formában felvetette a gyarmati kérdést és kijelentette, hogy régi gyarmatainak visszatérésére igényt tart. Ez a probléma foglalkoztatja most a nemzetközi diplomácia vezetőit és a sajtót is. A Times című londoni lap naponta foglalkozik a németek gyarmati igényeivel. Legutóbbi számában Meinerthagen, az angol titkos szolgálat volt magasrangú tisztje, megállapítja, hogy

a németek gyarmatosítási politikája a háború előtt kitűnő volt és semmi esetre sem volt rosszabb az angolnál.

A német gyarmatok közigazgatása elsősorrendű volt és különösen két dologban jeleskedett. A német csapatok kivonulása után a benszülöttek között sehol nem került lázadásra a sor, a második jelenség pedig az volt, hogy ezeken a gyarmatokon a benszülöttek között sokkal kevesebb volt a katonaszökevény, mint például az angol gyarmatokon.

A német gyarmati igényeknél — mondja tovább a cikkíró — figyelembe kell venni a gazdasági szempontokat is.

Az a nyersanyag, amely nem német gyarmatból származik, Németország szempontjából nem jöhet figyelembe, mivel a német birodalom nem tud angol fonttal fizetni.

Az az állítás, hogy Németország a szükséges nyersanyagot mind beszerezheti az angol gyarmatokból, nem egyéb mint a való helyzet félreismérése. Az hamis beállítás, hogy egyetlen angol gyarmatról nem lehet előbb lemondani, amíg a benszülötteket meg nem kérdezik. Hiszen annak idején az angolok sem kérdezték egyetlen benszülöttet sem, hogy ki által kívánja magát kormányoztatni. A cikkíró hangsúlyozza még, hogy 1919 óta Anglia a volt német gyarmatokon egyetlen benszülött kívánságai iránt sem érdeklődött.

Négy év óta többször volt alkalom az angol-német viszony barátságos rendezésére, azonban az alkalmat mindenkor elszalasztották.

A Daily Telegraph diplomáciai munkatársának jelentése szerint a csütörtöki londoni megbeszélés során Halifax lord közölte Ribbentrop német nagykövettel az angol kormányának a gyarmati kérdésben való felfogását. A helyettes külügyminiszter közölte, hogy szó lehet ugyan Németországnak az angol gyarmatokról nyersanyaggal való ellátásáról, azonban

arról tárgyalni sem lehet, hogy jelenleg visszaadják az egykori német gyarmatokat. Erről a kérdéstről csak egy újjárendezés keretében lehetne szó, erre azonban a mos-

tani légkör egyáltalán nem alkalmas.

A német birodalom politikája a gyarmati kérdésen kívül elsőrangú feladatának tartja a bolsevizmus elleni küzdelmet. Ez világlik ki abból a nagy beszédből is, amelyet Göbbels propaganda miniszter tegnap a berlini nemzeti szocialista munkásság előtt tartott. Hangsúlyozta Németországnak azt az elszántságát, hogy a bolsevista propagandának megfelelő ellenpropagandával válaszol.

Európának egy bolsevista és egy határozottan kommunistaellenes táborra való kettéoszlása már megtörtént. Ha Moszkva folytatja más államok belső ügyeibe való beavatkozását, hogy ezzel az európai légkört megmérgezze, úgy Németország a legélesebb ellenállást fejt ki és az egész világ előtt tiftakozik.

Németország nem fogja tűrni, hogy a bolsevizmus Spanyolországot ugródeszkának használja és magát Nyugat-Európában befészkelje. Német részről sohasem állították, hogy Csehszlovákiában az új katonai repülőtereket Szovjetország építette, azonban senkinek sem tagadhatja, hogy Szovjetország és Csehszlovákia között katonai szövetség áll fenn és ennek alapján Szovjetország szükség esetén a csehszlovákiai katonai repülőtereket is használhatja.

Göbbels azután az Oroszország és a

német birodalom közti barátsági kapcsolatokról beszélt és hangsúlyozta a Berlin és Róma közötti tengely szilárdságát, amely a béke eszményét szolgálja. Lengyelországgal is megteremtették a jobb légkört és a német birodalmi kormány reméli, hogy a danzigi problémát sikerülni fog egyszerűsíteni. Végül hangsúlyozta Göbbels, hogy

nem kell olyan sokat a jövődől háborúról beszélni, hanem inkább az elmúlt világháborúról, mert az ennek követ-

keztében támadt károkat a világ még korántsem heverte ki.

Németország nem akar senki ellen háborút viselni és hiszi, hogy más országoknak sem áll szándékában Németországot megtámadni.

A francia sajtó kedvezőtlenül fogadja Göbbels beszédét. A Jour szerint Göbbels igazságtalan frázisokat dobott Franciaország felé. A Petit Journal azt írja, hogy

Göbbels propagandaminiszter Németország fenegyereke.

Az Ordre szerint Göbbels beszéde brutális. Az Amie du Peuple azt írja, hogy Göbbels beszéde egyenesen szemtelen.

Berlinből kiutasították Robbison angol újságíró, a Morningpost tudósítóját, mert a gyarmati kérdéssel kapcsolatban valótlán híreket irt meg lapjában. Londonban kijelentették, ha a kiutasítást nem vonják vissza, úgy Londonban viszonzásul kénytelenek lesznek egy német nemzeti szocialistát kiutasítani.

Találkozás a kínai hittérítővel aki Mandzsuriában évek óta a református misszió tagja

Eletemben eddig két kínai misszionáriussal találkoztam. Az első Üрге Ignác volt, a második Babos Sándor. Az előbbi katolikus, az utóbbi református. A két találkozás között negyvennyolc esztendő telt el.

Üрге Ignác, aki közel 20 esztendeig működött a menyei birodalomban, ahol meg is halt, 1889-ben hazalátogatott és akkor különböző helyeken előadásokat tartott a kínai misszió érdekében.

Elkerült félegyházára is, ahol az ótemplomban misézett. Móra Ferencel együtt ministráltunk neki. Kiváló ministránsok voltunk, de aznap mégis többször elvettük a dolgunkat. Ugyanis közben mindig Üрге páter copfját bámultuk. Akkor még Kínában a férfi copfot hordott és hogy a sárga emberekhez jobban férközzék, azt tette a hittérítő is, bokáig érő copfot és lecsüngő keskeny kínai baszuszt viselt. Valahányszor Üрге Ignác mise közben az oltárnál megfordult, a copf utánarepült. Ilyenkor Móra Ferivel mindig egymásra kuncorogtunk.

Debreczeni István református lelkész telefonált, hogy városunkba érkezett Babos Sándor kínai misszionárius. Amikor elindultam, hogy találkozom vele, egyre néhai Üрге páterre gondoltam és copfjára. Aztán szemtől-szembe állottam Babos Sándorral.

Barna arcu, nem tulságosan magas, modern ruhába öltözött fiatal ember, inkább ügyvédnek, vagy orvosnak nézném, mint hittérítőnek.

A Kínához való alkalmazkodásnak semmi jelét nem látom rajta. Hát persze, azóta Szun-Yat-Sen megdöntötte ott a császárságot, a köztársasági Kínában pedig a haladás jeleképpen eltöltötték a férfiak copfját. Mikor azonban kérdéseimre beszél működéséről, egyszerre felismerem benne a hittérítőt. Szemének fellángolása, hangjának rezgése és a szavain szálló meggyőződés igazolja, hogy Babos Sándort a hit erőssége és a hit számára új lelkek megnyerésének vágya küldte Azsia keleti részébe. Hallgatom, ahogy beszél és jegyzem a szavait.

Három évet töltött Mandzsuriában, amely az utóbbi időben elszakadt Kínától és független császársággá lett. Feladatára előbb Svájcban készült,

majd Pekingben felesztendőn át tanulója volt a kínai nyelviskolának. Amikor nagy munkával megtanulta a kínai nyelvet szóban és írásban, Liao-Yangba került, az ottani református misszióhoz.

A misszióknak kilenc európai pap tagja van. Babos köztük az egyetlen magyar, a többiek skótok, irek, angolok és svájciak.

Ez a telep hetven éves multa tekint vissza és nagyon sok eredményt ér el. Az európai misszionáriusoknak kínai papok állanak segítségére. Mert Mukdenben teológiai főiskolát is tart fenn a református misszió, amely számos elemi és középiskolát létesített, sőt orvosképző intézete is van. Ezekben az iskolákban a tananyag kínai.

Hogyan lesz a kínaiából keresztény? Nincs lélekhorogászás, de szívesen fogadják azt, aki magától jön. Éppen ezért van, hogy

a református misszió a legteljesebb barátságban párhuzamosan működik a katolikus misszióval és az evangélikus misszióval.

A kínai, aki pogányságában budhista, konfucista, vagy egyéb vallásu, hall a kereszténységről kínai rokonától és gondolkodik rajta. Addig töpreng, amíg egy napon bekopog valamely misszióba és azt a kívánságát fejezi ki, hogy keresztény lesz. Akkor aztán megkezdődik rendszeres oktatása a hitben és a bibliában. Az egyik lelké-

ben hamarabb, a másikban később gyul fel a világosság. Amikor aztán hite erős meggyőződéssé vált, megkezesztelik. A múlt évben három ezer kínai keresztelt meg Mandzsuriában.

A missziótelepnek sokféle vannak fiókjai, templomai, imaházai. A misszió tagjai állandóan járnak ezeket.

Olykor bizony megtörténik, hogy kínai rablók törnek rájuk. Aki nem fejt ki ellentállást, azt nem bántják, csak a pénzt és értéktárgyait veszik el. Babost háromszor támadták meg kínai bandák.

Amely kínai egyszer keresztényé lesz, az nem esik vissza többé a pogányságba. Nagyon szegények, szorgalmasak, haladni vágyók. Mandzsuria erősen modernizálódik. Városaik épülnek. A japánok sok pénzt fektetnek bele Mandzsuriába, amely gazdaságilag nagy virágzás előtt áll. Érdeklődtem: találkoztott-e magyarokkal? Igen.

Volt hadifoglyok élnek nagyobb városokban, különösen Charbinban. Legtöbbnek kínai felesége van.

Iparosok és kereskedők, tanárok és hivatalnokok is vannak köztük. Charbinban él egy Schön nevű timisoarai órák.

Áprilisban indul Babos Sándor újra Mandzsuriába. Vágyik már vissza. Hoztatni akarja munkáját, amelyre — úgy érzi — Isten büntelte.

Kubán Endre.

Iorga a szenátusban Antonescu beszédével foglalkozott

A kamara tegnapi ülésén Constantinescu bejelentette, hogy a Seba könyve ügyében kapott válasz nem elégitette ki. Ezért ebben a kérdésben újabb interpellációt fog elmondani. Kérte, hogy a külügyminisztérium bocssása rendelkezésére az egész levelezést, amely a bucarestii csehszlovák követ könyvének megjelenése után a külügyminisztérium és a követség között lefolyt.

A szenátus tegnapi ülésén több felszólalás után Mosoiu államtitkár a napirend módosítását kérte. Ioanitescu D. R. tiltakozott ez ellen,

amire Iorga támadt. Amikor a csend helyreállt, rátértek a napirendre és Manoiulescu kezdett beszélni. Ekkor érkezett meg a szenátus ülésére Iorga professor és megszakítva Manoiulescu szavait, Antonescu külügyminiszter beszédére válaszolt. Nem akartam tegnap félbeszakítani a külügyminiszter urat — mondotta — de kérelem a következő: Adja Isten, hogy úgy legyen, ahogyan a külügyminiszter ur mondotta és nem úgy, ahogyan én tudom. A jó Isten tegye úgy, ahogyan a külügyminiszter mondotta. Én megtettem a kötelessége-

APOLLOBAN

Vasárnap, hétfőn

A szédelő

Szenzációs kalandorfilm.
A főszerepben:
FAY WRAY, CLAUDE RAINS

CAPITOLBAN

Vasárnap, hétfőn

Az utolsó akkord

Izgalmas tárgy slágerfilm.
A főszerepben: TASNÁDY,
WILLI BIRGEL, LIL DAGOER

met, amikor megmondtam azt, amit tudok. Bocssásanak meg, hogy tegnap a házszabályok ellen vétettem, de alyett, hogy tegnap beszéltem volna, inkább a házszabályok ellen vétettem.

Belgrádbói jelentik, hogy a jroszláv lapok nagy cikkeiben foglalkoznak Antonescu külügyminiszter banforgó szenátusi beszédével. A politika című újságnak az első oldalán között cikke szerint Antonescu a szenátus előtt kijelentette, hogy előzősen kikérték Románia véleményét a bolgár—jugoszláv egyezmény megkötése előtt, amelyhez Románia hozzájárult.

Arviz jelentkezett

a Duna alsó folyásánál

Tegnap délelőtt több órán keresztül napsütés volt, dél felé az ég beborult, sem hó, sem eső nem esett. Délelőtt órákig egy fok meleg volt, délután órákig pedig négy. Estefelől az idő újra hűvösödni kezdett. Napközben többször metsző észak szél jelentkezett, amely azonban a hőmérsékletet lényegesen nem befolyásolta.

A Duna alsó folyásánál az árvízveszelelem egyre növekszik. Flamanda és Greasca községek teljesen víz alá kerültek. A hatóságok kétszáz családot koltattak. Bucuresti közelében Colentina és Pantelimon községekben is előntött egyes utcákat az árvíz. Félő, hogy az ott nagyobb méreteket ölt.

A bucarestij időjárás-kutató intézet szerint a legközelebbi huszonnégy órában többnyire változó felhőzet várható, lyenkint esővel, vagy havas esővel, éjszakai fagy erősödik, a nappali hőmérséklet viszont alig változik.

El ne mulassza megnézni a Lloyd-danzing

februári műsorát. A következő művészek fellépte szenzáció számokkal:

OLA AND EDY

neger-duo, a newyorki Helium tagjai

MAGDA CONOR

a bécsi opera primaballerinája

EDY ALAN

a rigai Femina szőlőáncosnője

ANTONIA TOMY

tancumorista

MERCEDES

keleti táncművésznő

BEBY

bécsi táncművésznő

A német állam lefoglalja a gazdák termésének egyrészét

Először jelentik, hogy a német kormány a lakosság élelmezésének biztosítására széleskörű tervet dolgozott ki. Az állam megszervezi a mezőgazdaságot és kötelezi a gazdákat, hogy terményeikből bizonyos mennyiséget átengedjenek az államnak. A terv a gazdák birtokjává azonnal nem érinti. A birodalmat mezőgazdasági körzetekre osztják fel, amelyek egybeesnek a nemzeti szocialista politikai körzetekkel. A mezőgazdasági körzetek élén szakavatott tisztviselők állanak majd. A szolgálatot úgy szervezik meg, hogy az naponta tekinthesse át a mezőgazdasági termésmennyiségét. Ezenkívül megszabják azt is, hogy az egyes vidékeken mit termesszenek. A földműveseknek felvilágosítást és utasítást adnak arra vonatkozólag, hogy miként műveljék meg földjüket gazdaságosan és az így minél jobb és terménydusabb legyen.

ELIDA FAVORIT

A legnagyobb igényt is kielégítő szappan.

ELIDA

Általános támadás Madrid ellen ma kezdődik

Madrid órái meg vannak számlálva. A nemzeti csapatok a döntő támadások szakadatlan láncolatát kezdték meg a főváros ellen, amelyet a vörös csapatok képtelenek lesznek most sokáig tartani.

Tegnap a nagy offenzíva során a nemzetiek újabb eredményeket értek el. Az egyetemi városban huszonegy óra óta megszakítás nélkül folyik a harc.

A többi madridi fronton is tetőpontot ért el a hadi tevékenység. Az ügörgő sereg délnyugaton a Jarama és Tojuna folyók egyesülésénél győzik a terepet hatalmába kerítve, hogy így a főváros körül a gyűjtés teljesen bezárja. A vörös csapatok ellentámadásokkal igyekeznek elhárítani a Valencia felé vezető utat. A nemzetiek ezt az utat három nap óta ágyutüz alatt tartják. Madridban igen nyomott a hangulat. Maga eleste Madrid védőt és polgári kosságát igen lehangozta.

A kormány általános mozgósítást rendelt el, azonban az anarchisták nem tesznek eleget a bevonulási parancsnak.

Salamancai jelentés szerint a nemzetiek ma kezdik meg Madrid ellen az általános támadást. A főváros alá nagyobb gépesített csapatok érkeztek és ezekhez igen nagy reményeket fűznek.

Madrid polgári lakossága folytatja a menekülést az elesés előtt álló fővárosból. Különösen a gyermekeket és az asszonyokat igyekeznek elsősorban eltávolítani.

Az utóbbi napokban a vörösök által még birtokolt területeiről százezer menekült gyermek érkezett Barcelonába. Ezek legtöbbször Madridból való.

Franco tábornok tegnap először fordult közvetlenül a madridi védelmi bizottsághoz. Arjona ezredes, a tábornok szárnysegéde megjelent Madridban és ott jegyzéket nyújtott át, amelyben Franco az asszonyoknak, gyermekeknek, aggnak és mind azoknak, akik a harcokban ténylege-

sen nem vesznek részt, szabad elvonulást biztosít. Franco tábornok figyelmeztette az érdekelteket,

hogy vasárnap reggel hét és este hat óra között hagyják el Madridot és biztosítja őket, hogy semmi bajuk nem történik.

A francia sajtó heves szemrehányásokat tesz Olaszországnak, amelyet azzal vádol, hogy a nemzetieket nyíltan támogatja és sorkatonákat küld Spanyolországba. A Lumiere című lap szerint a nemzetiek oldalán ötvenezer olasz katona harcol.

Moszkvai jelentés szerint a kommunista internacionale spanyol albizottsága sürgős intézkedéseket határozott el, hogy a Caballero-kormány bukását és a spanyolországi vörös népfőnt összeomlását megakadályozza.

Moszkvában attól tartanak, hogy Madrid és Valencia már nem tarthatja magát sokáig és hogy a nemzetieknek Katalonia elleni hadjárata külsőben áll. Ezért elrendelték Kataloniának védelmi állapotba való helyezését.

A közeli napokban öt szovjetországi hadihajó indul Katalonia felé, ahová municiót, műszaki embereket, tisztokat és katonákat szállít.

Constanta kikötőjében egy spanyol

hajó érkezését jelezték. Ez a hajó általában a spanyol nemzeti bank aranyfedezetét, értékes művészi tárgyakat, ékszereket és különböző kincseket visz Odesszába. A spanyol hajó Constantaban rövid pihenőt tart.

Jarana körül három napos nagy csata folyt. A madridi védelmi tanács arról azt jelenti, hogy a nemzetiek támadásait visszaverték. Ezzel szemben a nemzetiek jelentik, hogy a vörösök súlyos veszteségekkel kénytelenek voltak visszavonulni.

A kormánycsapatok vesztesége itt ezernyolcszáz halott. A nemzetiek Madrid körül is előnyomultak.

A Guadaluayara-szakaszon a nemzeti csapatok több helységet foglaltak el.

A londoni semlegességi bizottság albizottsága hétfőn tartja legközelebbi ülését. Remélik, hogy akkorára Portugáliát sikerül rávenni, hogy ne ellenesse többé a spanyol-portugál határon való ellenőrzést.

A francia kormány tegnap Lebrun köztársasági elnök részvételével államtanácsot tartott, amelyen a spanyolországi helyzettel foglalkozott.

Delbos külügyminiszter részletesen beszámolt Franciaország fáradozásairól, hogy a semlegességi és az ellenőrzési kérdésekben minél előbb meg egyezés jöjjön létre.

Elítéltek ismét több kaszásokeresztes vezért

Magyarországon a múlt esztendőben Bösörményi Zoltán megszervezte az ugynevezett kaszásokeresztes mozgalmat, amelynek célja a kormány megbuktatása volt. A kaszásokeresztes mozgalom vezérét és számos vidéki vezetőjét a különböző bíróságok már kisebb-nagyobb szabadságvesztésre ítélték. A debreceni törvényszék most tíz napon keresztül tárgyalta a kisvárdai, püspökladányi és berettyóújfalusi kaszásokeresztes vezérek perét. Hat vádlottat egyenként hat hónapi fogházra, tizenöt vádlottat pedig egyenként nyolc napi elzárásra ítélte a bíróság, hetvenhét vádlottat pedig felmentett.

Telefonszélhámós került a rendőrség kezére

Az utóbbi napokban számos helybeli iparos és gyáros felszólítást kapott, hogy műhelyében vagy üzemében helyezzen el egy munkanélküli munkást. Amikor az iparosok vagy gyárosok az iránt érdeklődtek, hogy mivel beszélnek, azt a választ kapták, hogy a munkakamara Barbu nevű tisztviselőjével. Hiába hivatkoztak arra, hogy nincsen szükségük munkásra, a választ mindig az volt, hogy a munkakamarát ez nem érdekli, mert a munkást alkalmazniuk kell. A beszélgetés többnyire azzal végződött, hogy az állítólagos Barbu szidalmakkal halmozta el a gyárost, vagy iparost, aki végül is egyszerűen kijelentette, hogy az ajánlott munkást nem hajlandó alkalmazni. Amikor azután érdeklődni kezdtek a munkakamaránál, kiderült, hogy Barbu ur teljesen ismeretlen és a telefonüzeneteket egy szálahamos intézi. Feljelentés folytán az ügyben a rendőrség megindította a nyomozást és sikerült is a rejtélyes telefonálót Obertnes Pavel személyében elfogni. A IV. kerületi Bartiu-utcában lakó férfi a rendőrségen beismerte, hogy munkanélküliektől pénzt vett fel és ennek fejében állást ígért nekik. Ezekkel a telefonüzenetekkel akarta őket a vállalatoknál elhelyezni. Obertnest átadják az ügyészségnek.

Ünnepélyesen eltemették a két elesett hős legionárius

A Spanyolországban elesett és hazahozott Mota Jon és Marin Vasile legionáriusok holttestét tegnap helyezték örök nyugalomra. A temetésen Balan érsekkel az élén hatszáz lelkész vett részt. Az egyházi szertartás után az „1922-es generáció” a koporsók előtt ünnepélyes ülést tartott, amelyen megújították esküjüket, hogy a gárdista mozgalomért életüket is feláldozzák. A névsorolvasásnál Simulescu tanár, a szervezet főtitkára Mota nevét is kiáltotta és utána nyomban ugyancsak a főtitkár

jelennel válaszolt. Ennek a szervezetnek Mota volt az elnöke és az ülésen utódját is megválasztották. A gyászmenet déli tizenkét órakor indult el a Sf. Ilie templomból Bucuresti Noui felé. A menetben a Totul pentru Tara párt küldöttségein kívül a nemzeti keresztény párt számos tagja is részt vett. A koporsókat végül is a kriptában helyezték el és a legionáriusok megismételték hűségüküket, hogy követni fogják a két elesett hős példáját.

Let a villamoson

Jelenet a villamoson. Egyik utas azt mondja a másiknak:
 — Hihetetlenül modortalan ez a világ, semmi előzékenység.
 — De kérem — mondja a másik — hiszen magának ép most engedték át az a kisfiú a helyét.
 — Igen, igen, de a feleségemnek még mindig állnia kell.

A pápa megköszönte Pacha püspök táviratát. Pacha Ágoston püspök XI. Pius pápa koronájának 15-ik évfordulója alkalmából ananngu hódoló táviratot intézett a pápához. A Vatikánból tegnap érkezett meg a Pacelli bíboros által aláírt választávirat, melyben a Szentatya megköszöni a püspök levelezését és az egész egyháznak a pápai áldását küldi.

A németek a románjai német béketárgyalásai. A két román párt között — mint azt jelezte — béketárgyalások indulnak. Ezek azonban az utolsó órákig nem kezdődtek. A német népközlöny központi irodája hivatalosan közölte, hogy a tárgyalások kudarcra futnak, a romániai németek érdekeit illeti, amely sohasem vette volna a béketárgyalásokat.

Ünnepély. A református templomban ma délután hat órakor ünnepélyt rendeznek. A gyülekezés és imádság után kezdődik a tiszteletdíj előadás, amelynek sorfőnök Sándor misziós lelkész előadást tart Kináról. Debreczeni István bibliát magyaráz, a II. kerületi Zenei egyesület kardalt ad elő, Divéki Molnár Géza zongorakísérettel énekel. Micsky Magda szaval, a női szerep az ifjúsági egyesület skara és szavalókorusa is. Beléptetésen, adományokat azonban a külső céljaira szívesen fogadnak.

Február 20. sajtóbál!

Kerékpártolvajok garázdálkodnak. A II. kerületi, aki a IV. kerületi utcában lakik, feljelentést tett a rendőrségnek, hogy 3500 lei értékű kerékpárját ismeretlen tettes ellopta. Kerékpárjáróját a IV. kerületi Braşov utcában lopták el.

Főszolgabírák előléptetése. A miniszter Suciu Traian lipóti, Baba Petru gatai, Craiciu Ion detai, Manta Pavel dr. vinet, Ursu Gavril recasi főszolgabírákat első osztályú osztályfőnökökké, Stupariu Ion dr. központi, Ursu Vichente ciacovai és Molnár Alexandru comlosi főszolgabírákat első osztályú irodafőnökökké előléptetett.

A létért való küzdelemben hathatós segítségére van a dolgozó egyéneknek egy polihár természetes „Ferenc József” gyógyvíz reggelenként éhgyomorra beiszorva, mert ez gyorsan szabályozza az emésztési és testi munkaképességre oly fontos bélműködést és anyagcserét. Orvosok ajánlják.

Óriási tüzvész. Az elmúlt éjszaka hatalmas tüzvész támadt Buzauban. A város központjában kigyulladt a székelyi Aurel kereskedő üzlete és az egész szélben a lángok átterjedtek a környező üzletekre és házakra is. A tüzvész számos embert mentettek ki a lángok közül. A tüznek öt épületet áldozatul. A kár több mint húsz ezer lei. A tüzessel kapcsolatban a rendőrség számos egyént letartóztatott.

Védekezzen a fogkő ellen!

Kalodont rendszeres használata elűnteti a veszedelmes fogkővet és megakadályozza az újra képződést.

3 kiváló tulajdonsága biztosítja a helyes fogápolást:

1. a speciális fog-és száj-szappan enyhén habja alaposan megtisztítja a fogakat, ott is ahová a fogkefe nem juthat el;
2. a különlegesen finom tisztító anyag kifehéresíti a fogzománcot, anélkül hogy azt megtámadná;
3. a Dr. Bräunlich által összeállított Sulforizin-Oleat fokozatosan távolítja el a fogkővet és megakadályozza az újraképződést.

KALODONT FOGKŐ ELLEN

Börtönbe vetették a szovjet vérengző tömeggyilkosát

Szovjetországban tovább folytatódik a letartóztatások. Jagodát, a titkos állami rendőrség volt vezetőjét egy tegnapi jelentés szerint száműzték. Ma újabb jelentés érkezett róla és eszerint Jagoda ellen súlyos bizonyítékok merültek fel, hogy a Troczkij-féle mozgalomról nemcsak tudott, hanem azt elő is mozdította. Jagodát ezért letartóztatták és a titkos rendőrség börtönébe vetették, ahová valamikor ő is szívesen záratott.

Tifliszben elfogták Bubú Mdivani herceget, Georgia egykori fejedelmi családjának utolsó élő sarját.

Andrasiu tanár gyászja. Súlyos csapás érte Andrasiu Gheorghe tanárt, volt kamarai képviselőt. Édesapja, Andrasiu Damian hetvennégy éves korában meghalt. Halálát gyászolja özvegye, született Mielita Anna, két fia Andrasiu Gheorghe tanár és Andrasiu Cuzman nagybirtokos, leánya Andrasiu Anna, férjhezett Mircea Lázárné, veje Mircea Lázár árvaházi igazgató és nagyszámú rokonság. Temetése ma délután három órakor megy végbe a II. kerületi Aurel Vlaicu-tér 2 szám alól.

Református esti istentisztelet. A református templomban hétfőtől kezdve egy héten keresztül minden este hat órakor üdvacsora előkészítő istentiszteletek lesznek sorozatos bibliamagyarázatokkal. A bibliamagyarázatok tárgya a megtérés útja. Az istentiszteletet esténként Debreczeni István végzi.

Két fivére tudvalevőleg külföldre emigrált, de már egyikük sem él. A fiatalabbik Barbara Hutton milliomos filmszínésznő férje volt és egy autószerencsétlenség alkalmával vesztette életét. Bubú Mdivani herceget azzal vádolják, hogy titkos összeköttetést tartott fenn Troczkij híveivel és tagja volt a Harmadik Központ néven nemrég leplezett legutóbbi nagy összeesküvésnek. Mdivanit Moszkvába szállítják, ahol egyik fővádottja lesz a jövő hónapban kezdődő harmadik hazaárulási pernek.

El akarják rabolni a híres ötös ikreket. Torontóból jelentik, hogy a kanadai ismeretes ötös ikrek vszélyben forognak. Egy magát meg nem nevező férfi telefonált a rendőrségnek, hogy kihallgatta két férfi beszélgetését és ezek az ötös ikrek elrablását határozták el. A rendőrség több száz rendőrrel őrizteti a híres ikreket.

Férje temetése órájában meghalt az asszony. A Lugoj melletti Hodos községben nagy részvét mellett temették el Blajovan Simon nyugalmazott görög keleti plébánost. A temetésen résztvevett az egész község, csak az elhunyt felesége hiányzott, mivel hosszabb idő óta beteg feküdt. Alig ért a gyászmenet a temetőbe, amikor utólért a hír, hogy időközben a plébános felesége is meghalt. A tragikus eset az egész környéken őszinte gyászt váltott ki.

A Népszövetség új tagállama. Genfből jelentik, hogy Irak legközelebb kérni fogja a Népszövetségbe való felvételét. A kérelmet Egyiptom útján terjesztik elő.

Visszavont lapbetiltások. Fővárosi jelentés szerint a belügyminiszter tizenhárom fővárosi napilapra és hatvan fővárosi, valamint tizennyolc vidéki időszaki lapra vonatkozó lapbetiltást visszavonta. Ezek a lapok újból megjelenhetnek.

Politikai szenzáció rejlik Iorga tárgyalásai mögött

A belpolitikai köröket élénken foglalkoztatják azok a tárgyalások, amelyeket legutóbb Iorga professzor kezdeményezett a különböző pártok vezetőivel. Iorga ugyanis felkereste Tatarescu miniszterelnököt, akivel hosszasan tanácskozott, majd Inculet helyettes miniszterelnökkel és Anghelescu közoktatásügyi miniszterrel folytatott megbeszélést. Azután magához hívatta bizalmas hívét, Papacosta Petret és üzenettel Averescu marsallhoz küldötte. Iorga ugyanis szükségesnek látja, hogy Averescu sürgősen jelenjen meg a fővárosban. Mihalache közben levelet intézett Iorgához, de ezt a levelet Mihalache baráti üdvözlőnek mondotta, amelynek nincs politikai jelentősége. Politikai körökben nem ismerik a Iorga által megkezdett mozgalom célját, de bizonyosra veszik, hogy ez az akció az ország érdekeit szolgálja.

— **Tudomány és politika.** A timisoarai műegyetem által rendezett előadássorozat keretében február 16-án, kedden este hat órakor a műegyetem új épületének dísztermében Petrescu Ercea, a clujai egyetem jogi fakultásának dékánja, előadást tart a tudomány és politika címmel. Az előadáson vendégeket szívesen látnak.

— **Bambach Alfréd nyugalomba vonul.** Bambach Alfréd ítélőtáblai tisztviselő, saját kérelmére március elsején nyugalomba vonul. Hivatalkoki működését a ciacovai járásbírósnál kezdte, ahonnan 1898-ban Timisoarára helyezték és itt a különböző bíróságok mellett működött, míg 1933-ban iredaigazgatói címmel az ítélőtáblához került. Ugyanabban az esztendőben Ófelsége Carol király Martea Alexandru dr. ítélőtáblai főelnök előterjesztésére a román koronarend lovagi jelvényével tüntette ki, Bambach Alfréd a katolikus hitélet terén is buzgó működést fejt ki és hosszú évek óta titkária a harmadik kerületi római katolikus egyházközségnek.

— **A Magyar Párt parlamenti csoportjának munkája.** A Magyar Párt muresmegyei tagozatának intézőbizottsága ülést tartott, melyen Laár Ferenc képviselő beszámolt a párt parlamenti csoportjának működéséről. Hangsúlyozta, hogy a parlamenti csoport állandó munkát végzett és végez a magyar kisebbség sérelmeinek orvoslása érdekében és azokat több emlékiratban tárta a miniszterelnök elé.

Mindenki ott lesz a Sajtóbálon!

— **Megkeresztelték az olasz trónörökös-pár újszülött fiát.** Nápolyban tegnap tartották meg az olasz trónörökös-pár újszülött fiának keresztelését. A fiu neve Viktor Emanuel. A belga anyakirályné, a trónörökös feleségének édesanyja tegnap Nápolyba érkezett. Viktor Emanuel olasz király elhatározta, hogy unokájának születése alkalmából szüleszkörü amnesztiát ad, amely az 1937 február 12-ig elkövetett bűncselekményekre terjed ki.

— **Magas vérnyomásnál és vérkeringései zavaroknál** reggel ehgyomorra egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűviz nagyon jól tesz, mert a beleket minden megerőltetés nélkül kiüríti, az emésztést előmozdítja, az anyagcserét felfrissíti és igen kellemes közérzetet teremt. Az orvosok ajánlják.

— **Négy vasúti szerencsétlenség.** Tegnap négy vasúti szerencsétlenség is történt. Predeal és Brasov között Timisul de Sus állomásnál egy tehervonat belefutott több veszteglő vagonba. Három vasutas azonnal meghalt, kettő pedig megsebesült. Cohanea állomás mellett a vonat elgázolta Banda Ion katonát. Bărlad közelében a vonat elütött egy parasztszerkeret, amelynek tulajdonosa meghalt. Constanta előtt egy motorvonat elkapta Constantinescu Zoe asszonyt, aki a helyszínen meghalt.

— **Miért veszélyes a nátház?** A baktériumok orszas utján szaporodnak. Például egyetlen egy bacillus, kedvező körülmények között, 24 óra leforgása alatt 70 millióra szaporodhat. Ebből láthatjuk, hogy milyen veszélyes bacillusbordoza a nátházban vagy torkgyikban megbetegedett egyén. Létezik egy szer, amely a nátház elleni harcban első helyen áll: ez a közismert Bayer készítmény, a Panflavin. Elpusztítja a szájon és orron keresztül a garatba hatoló bacillusokat és eredményesen fertőtleníti a légutakat. Hideg és nedves napokon ne mulassza el senki, aki emberekkel érintkezik, óránként 1-2 Panflavin-pasztyillát elszopogatni! Mindenki Panflavin-nal védekezik a fertőzés ellen.

— **Dolati község kérelme.** Dolati község küldöttsége tegnap azt kérte Nistor dr. prefektustól, hogy a községi és az urbéri legelőt is jubilegetetésre használhassa. A prefektus az erre vonatkozó kérvényt átvette és kijelentette, hogy azt pártólólág terjeszti a megye ideiglenes bizottsága elé.

— **A választás reggelén meghalt a listavezető.** Saupetrumare községben tegnap kellett volna megtartani a községi választást, amelyre csak egy jelölt listát nyújtottak be. Minthogy azonban a listavezető tegnap reggel váratlanul meghalt, a választást elhalasztották. Ugyancsak tegnapi volt kitűzve Satchinez és Beccherculmic községekben is a nagytanácsok választása. Mindkét községben szintén elhalasztották a választást. Liebling és Bobda községekben tegnap választották új tanácsagokat a törvényesen kisorsoltak helyébe. Sculia, Sistarovati és Periam községben holnap tartják meg a választást.

Figyelem már holnap megnyílik

„Cuibul de ouă”

toiasierakat, mely külföldi mintára garancia mellett ellátja uoy a haziasszonyokat, mint a cukraszda, kávéház és vendéglőket teljesen friss teatojással. Le elon rendezesnelház hoz szállítva!

„Cuibul de ouă”

(Tojás fészek)

Timisoara III., Bul. Carol 3 Telefon 15-8-
Viszonteladók, con sum fe dolgozók okvet len megtalalják számításukat. Próbálja meg és meggyőződik!

Sportesemények

Szigoruan ellenőrzik a romániai csapatok külföldi turáját

Fővárosi jelentés szerint a labdarugó szövetség elhatározta, hogy ezentul szigoruban ellenőrzi a romániai csapatok külföldi turáját. A jövőben a külföldi turára induló csapatoknak előre be kell mutatniok a teljes utvonalat, a portya állomásait, az egyes csapatokkal kötött megállapodások másolatait és a mérkőzések időpontjára vonatkozó adatokat. Amennyiben tura közben történnék válto-

zás, akár a játék színhelyét, akár az ellenfelet illetően, ugy legalább két nappal előbb jelentést kell tenni a szövetségnek. Ezenkívül a turázó romániai együttesek kötelesek az eredményeket azonnal táviratilag közölni. Azokat a csapatokat, amelyek a turaelőírásokat nem teljesítik, megbüntetik és visszaesés esetén a turamérkőzésekől is eltiltják.

SPORTHIRLAPIRÓK BALJA

A sportujságírók egyesülete február 27-én rendezel meg a volt Ferdinand-szálló termeiben szokásos táncmulatságát, amely iránt sportkőrökben nagy érdeklődés nyilvánul meg. A rendezés munkája már hetekkel előbb megkezdődött és már ez is biztosítja a sportujságírók báljának nagy sikerét.

BARÁTSÁGOS MÉRKŐZÉSEK

Ma, vasárnap delután három órai kezdettel a Banatul-pályán a Chinezul-Ilsa —CANT barátságos mérkőzést játszák le, míg az Electrica pályán a Ripensia-Rapid mérkőzés kerül lebonyolításra. Fratelián delután három órakor a Banatul játszik barátságos mérkőzést a Fratelia együttesével.

A LABDARUGÓ VILÁGBAJNOKSÁG RÉSZTVEVŐI

A jövő évi párisi labdarugó világbajnoki tornára ujabban Olaszország, Magyarország és Ausztra is benevezte csapatát. A világbajnoki torna résztvevőinek száma ezzel huszon atra emelkedett.

A KARTELL ERVÉNYESÜL A SPORTBAN IS

Meisl Hugó, az osztrák labdarugás vezére, már hosszabb ideje figyeli, hogy az osztrák, magyar és csehszlovák csapatok egymást igyekeztek lefőzni az olcsó áron való turak lebonyolításában. Most azután létrehozta a három ország csapatainak kartelljét. Pénzügyi megállapodást kötöttek amely szerint a három állam futballcsapatai csak egységes áron köthetnek le mérkőzéseket. A csapatokat

két csoportba osztottak és a második csoportban levő egyesületek ugyan sba egyezség szerint köthetnek le mérkőzések ezek számára is megszabták a gobb előbbi árát.

LENGYELORSZÁG MÉRKŐZÉST KER ROMANIATO

Lengyelország mérkőzést kért Romániától. A lengyelek Varsóban szeretnék mérkőzni Románia válogatott labdarugó csapatával, hogy revánst vegyennek a Bucuresztiben elszenvedett 4:1 arányú vereségért.

— **A timisoarai cukraszok és szeskalács iparosok szakesoportjának** február 16-án, kedden este kilencor kezdettel az Elt kávéház termében teasteályt rendez, amelyre a közönséget ezuton is meghívják.

„PETRUSANI S. A. R.”
vezérképviselet: Cornel Cingh
Timisoara IV., Strada Mreca Vadului
Telefon 18

Ipari szén Kovácsszőlő Darabos szén Semioksz Briket

AUTOCALOR
au omatikus keszülék
központi fűtésok részére szeskalács gáz- és gázolajos leha zárlására

Primeros Gumi

A **higiena csodája!** amely minden más gumit foglón hatteree szorított, az utasok riantal, feltöltlen megbzható, seymvekező, a leg erezhető „Primeros Brillant Extra Primissimo”

A. „Terminus”-bol

február husora a kúrió és változatos ságeriek sorozata

Sorszéký
hires női-mimátor kca-átó számal

Two Harwards
ideglesi o cowoy mutavanyal

Sigi and Willi
arvobatibus ujdonságai

Loite Barthe!
gémel szubrett cses-s táncal

Anny and Jeffri, Trio Jiri, Bolváry, Margá stb.

Az első tavaszi Középtengeri utazások

megkezdődnek 1937 február hó 27-én, az üdülő utazásokra berendezett és újonnan átalakított „General von Steuben” hajóval. Az egész hajó egy osztályból áll

Felvilágosítások és prospektusok:

Norddeutscher Lloyd Bremen TIMISOARA
IV., Strada I. Bratianu 39 Telefon 260

FEBRUAR 15

Rádió

HÉTFŐ, JANUÁR 15,
BUCURESTI

A reggeli műsor közvetítése,
ramofonlemezek.
Sporthírek.
Gramofonzene,
Ének.
Előadás.
Ének.
Szórakoztatózene.
Felolvasás.
Szórakoztatózene.
Vonósnyégyes.
Hangverseny.
Vendégloji zene.

BUAPEST I. 7.45: Torna, utána gra-
11: Hírek, 11.20 és 11.45: Felolva-
13.05: Lemezek, 14.30: Cigányzene.
Diákfőlőra. 18: „Színésztréfák”,
18.30: Postászenekar. 19.50:
„Ceci”. Előadás, 20.20: Német dalok.
Szacsavay Imre előadástje. 21.35:
„Örténik Japánban?” Felolvasás.
Cigányzene, 22.40: Hírek, 23: Jazz.
Ének német nyelven. 24.05: Melles
V. Vonósnyégyes. 1.05: Hírek, BU-
PEST II. 19.10: Német nyelvoktatás.
Lemezek, 20.45: Dr. Langsfeld Gé-
magyar nótákat zongorázik. 21.15:
18.30: Bolgár népdalok, 19.55:
János: Denevér operettjének elő-
23.20: A rádiózenekar hangverse-

GRAD. 18.20: Csellóhangverseny.
A rádiózenekar. 21: Opera.
IA. 18.15: Hegedű és zongoraszo-
21.40: Ének és zenekari verseny.
Tánczene.
RSÓ. 20.30: A rádiózenekar játéka.
Ukrán énekkar hangversenye, 23:
Énekhangverseny Telmányi he-
dűművészrel, 24: Tánczene.

KEDD, FEBRUÁR 16,
BUCURESTI

A reggeli műsor közvetítése,
Gramofonzene.
Sporthírek.
Gramofonlemezek,
Hírek,
Előadás.
Szórakoztatózene.
Könyvi zene.
Felolvasás.
Mandolinzene.
Cocorescu Alexandru énekel.
Szimfonikus-hangverseny.
Vendégloji zene.

BUAPEST I. 7.45: Torna, utána gra-
11: Hírek, 11.20 és 11.45: Felolva-
13.05: Zongora. 13.55: Hegedű, 14.30:
rádió szalózenekara. 17.10: Asszo-
nak. 18: „Nyugatmagyarország mű-
kei”. Előadás 18.30: Cigányzene, 19:
ogató a XIX. században”. Beszél-
19.30: Lemezek, 20.30: Az operaház
ása: Tannhäuser, 21.05: Hírek, 23:
rásjelentés. 24.15: Cigányzene. 1.05:
k. BUDAPEST II. 19.05: Cigányze-
r muzsikál 19.30: Mezőgazdasági fél-
20: Francia nyelvoktatás, 20.30: Cse-
s. 21: Tánczene, 22.15: Hírek, 22.35:
önötés hangversenye.

BOS. 20.15: Házi zene, 21: Hangver-
s. 23.20: Zongorajáték, 24.05: Bécsi

ELGRAD. 19.30: Népdalok, 20.50:
gverseny, 21.30: Népdalok, 23: Leme-
23.20: A rádiózenekar.

OMA. 18.15: Hegedű és zongoraszo-
21.40: Hangverseny, 22.30: Fuvószene,
0: Tánczene.

ARSÓ. 20.20: Katonazene, 21.15: Szim-
fonikus hangverseny, 23.45: Kávészá-
re.

ROXY-tánciskolában
szencziós táncujdonaságok
PICCOLINO és CUBANA
valamint az összes modern táncok a legújabb
típusban, úgy a most kezdődő kurzusban,
nint különórákban tanulhatók. Minden vasár-
nap 7-12-g és csütörtökön 9-12-g tánc-
rening Beiratkozási: Pimcoza IV., Sirada
Bratians 24

KÖZGAZDASÁG

A vállalatok jövedelmét és adózását szigorúan felülvizsgálják

Az adóellenőrzés megszigorítása érdekében a pénzügyminisztérium fontos rendeletet adott ki. Ebben utal arra, hogy a kereskedelmi és ipari vállalatok adóköteles tiszta jövedelmét úgy kell megállapítani, hogy a bruttó vagy összjövedelemből levonják a vállalat kiadásait és költségeit. A törvények pontosan megállapítják, hogy az adóalapból milyen összegek vonhatók le. Az adótörvény ezenkívül megállapítja, hogy a vállalatok kötelesek a kifizetéseket, amelyek egy harmadik személynek jövedelmét képezik, a kincstárnak bejelenteni, illetve a kiutalt fizetéseknek az államnak járó adót levonni és mint az illető személyek adóját befizetni.

Ezzel kapcsolatban a pénzügyminisztérium úgy rendelkezett, hogy a vállalatok kincstári ellenőrzését terjesszék ki abban az irányban is, vaj-

jon a vállalatok a harmadik személy jövedelmét szabályszerűen bejelentik-e, vagy pedig befizetik-e a harmadik személy jövedelméből levont adót, amelynek levonására kötelesek. Ha olyan jövedelemről van szó, amelyet a vállalat csak bejelent, akkor a kincstári közegek kötelesek megállapítani, vajjon a cégen kívülálló egyén befizeti-e a jövedelem utáni adót. Ebben a tekintetben a minisztérium széleskörű vizsgálat lefolytatására ad jogot a kincstári közegeknek, de ugyanakkor fegyelmi büntetéseket helyez kilátásba, ha az ilyen adóeltitkolásokat nem leplezik le. Ha a vállalat elmulasztja a harmadik személy jövedelmét bejelenteni, illetve az adóilletéket abból levonni, akkor a vállalatot megbüntetik. Ha pedig a cégen kívül álló személy titkolja el a jövedelmét, akkor az illetőt kell megbüntetni.

**Keveset enni,
magában véve nem
szerencsétlenség!**

Ellenkezőleg, csak előny és áldás, ha az a kevés jól és kiadósan táplálja a testet, annélkül, hogy túlterhelje a gyomrot. Tehát együnk keveset, de táplálót. Ha még olcsó is ez, külön előnyt jelent. Reggelire és uzsonnára, de vacsorára is tehát!

Kathreiner és Franck
éppen a mai nehéz időkben ajánlatos!

FAUR LIVIUS MINISZTERI IGAZGATÓ ELŐADÁSA. A munkakamara ipari szakosztálya értesíti a helybeli és vidéki iparosokat, hogy február 16-án, kedden délelőtt tíz órakor a munkaadók szindikátusj székházának második emeleti nagytermében Faur Livius miniszteri igazgató a készülő párisi vilákiállítás kapcsolatosan előadást tart és ismerteti a vilákiállításban való részvétel feltételeit is. A tárgy fontosságára való tekintettel számítanak az iparosok és a vállalatok képviselőinek nagyszámu részvételére.

A hadfelszerelési ipar bizottságának ülése. A kereskedelmi és iparügyi minisztériumban tegnap délelőtt ülést tartott a hadfelszerelési ipar megszervezésére alakított bizottság. A megbeszélésen résztvett Pop Valer kereskedelmi és iparügyi miniszter, valamint Bratianu Dinu, a liberális párt elnöke is.

Változatlanul lanya a buzapiac. A bányási gabonapiacra a buza irányzata változatlanul lanya és megfelelő kereslet hiányában az üzleti forgalom gyenge. Az árak a következők: buza 78 kilós 435, buza 79-80 kilós 440, tengeri 250, zab 300-za 79-80 kilós 440, tengeri 250, zab 300-310, takarmány árpa 310, tavaszi árpa 350, korpa 260, muharmag 410, napraforgó mag 460, tökmag 780-800, cirokmag 290, kismalmi liszt a 30-70-es beosztásból 780, nagymalmi liszt 800 lej százkilónként. A lucerna 22 és löheremag 26 lej kilónként.

A monopol igazgatóságának új elnöke. A Capitala című lap jelentése szerint Tataranu Costel képviselőt kinevezték a monopolhivatal igazgatótanácsának elnökévé, Tataranu a jövő héten foglalja el állását.

Férfigyengeség többé nem létezik

Mint minden más téren, úgy az impotencia kezelésénél is az orvostudomány nagyon sokat haladt.

Eddig csupán különböző izgatószerkeket ismertünk, amelyek azonban csak egyetlenegyszer gyakoroltak hatást, a szervezetben levertséget idézve elő annyira, hogy képtelen újra erőre kapni.

Az orvosok ezekből mást kerestek, még pedig egy olyan gyógykészítményt, mely az impotenciát közvetlenül annak okaira történő hatása alatt gyógyítja.

Ezt a képességet a legtekélyesebb módon a RETON-tabletták bírják.

RETON hatása már a kezelés harmadik napján érezhető. Ettől a pillanattól kezdve a férfi olyan mértékben tudja megőrizni újra visszanyert szexuális erőt, amennyire betartja azokat az utasításokat, amelyek a RETON pasztillákat tartalmazó tubusokhoz vannak mellékelve.

A kezelés napi 3 tablettából áll. Egy tubus 25 tablettát tartalmaz és ára 98 lej. Kapható az ország összes gyógyszerártaiban és drógiáiban.

Vidékre 110 lej, a pénz előre való beküldése mellett. Vezérképvislet: E. et L. Cicara, Bucuresti III., Str. Sperantei 37.

Grippa!
TELEGRAMA

grippa dühöng stop
összes betegek szedjenek
azonnal aszpirint de figyel-
jenek a Bayer Keresztre
stop Fertőzés veszélye ellen
Panflavin szedendő.

UJ OLASZ-ROMÁN KERESKEDELMISZERZŐDES. A Stefani-ügynökség jelentése szerint Rómában hétfőn a Chigi-palotában aláírják az új olasz-román kereskedelmi szerződést.

Március elsejével drágul már a vasút. A Capitala című bucarestii lap jelentése szerint a felemelt vasuti tarifa március elsején lép életbe.

Nem államosítják az angol bányákat. Londonból jelentik, hogy az angol alsóház 182 szavazattal 125 ellenében visszautasította a bányák államosítására vonatkozó törvényjavaslatot.

ALÁÍRTAK A FRANCIA-MAGYAR KERESKEDELMISZERZŐMÉNYT. Párisban aláírták a francia-magyar kereskedelmi és fizetési egyezményt, amely a Franciaország és Magyarország közötti kereskedelmi forgalmat növeli és a függőben levő francia követelések kifizetését meggyorsítja.

A szabadforgalmi devizák piacán a következő árfolyamok voltak: német márka 37.10-37.30, drachma 0.85-0.90, cseh korona 4.45-4.50, olasz lira 6.20-6.50.

Valuták hivatalos árfolyama. (Az első szám a vételt, a másik az eladást jelenti.) Francia frank 5-5.50, svájci frank 22-23.75, angol font 495-500, olasz lira 5.20-5.30, dollár 99.50-100, belgas 16.50-17, hollandi forint 52-55, cseh korona 4.50-5, osztrák schilling 23.50-24.50, pengő 25-28, német márka 40-42, dinár 2.90-3.05, leva 0.90-1.10, zloty 18.75-19.50.

Valuták magánárfolyama. (Az első szám a vételt, a másik az eladást jelenti.) Francia frank 9.90-10.10, svájci frank 42.50-43.50, dollár 179-183, angol font 910-930, olasz lira 9.70-9.90, osztrák schilling 32.50-33, magyar pengő 34-34.50, dinár 3.45-3.65, cseh korona 5.20-5.40, német márka 41-42, Napoleon arany 1250-1260, arany font 1550-1560.

KECSENETI CÉG
Jelölése

Turista-Hivatal Aurora Banatulul.
Steierdorf jelenti: 25 cm. magas régi hó, meg van fagyva, 25 cm. magas új hó, még mindig havazik, sielésre nagyon alkalmas.

Mozi
MOZIK MŰSORA:
Vasárnap, február 14 és hétfő, február 15
Apolló-mozi: Székhámos.
Capitol-mozi: Az utolsó akkord.
Tivoli-mozi: Königsmark.

LLOYD-dancing-bárban
ma vasárnap
5 órai tea táncsal
és este a februári nagy fővárosi műsor

Apróhirdetéseik:

Házasság

Negyedmillió lej készpénz hozománnyal, kelengyével, — ismeretség hiányában férjhezadnám fiatal, bájos, fess, intelligens keresztény leányomat, biztos egzisztenciával rendelkező uriemberhez. Leveleteket „Ügynökök kizárva” jellegre a kiadóba kérek. (271)

SIEBOLD BUTOR

Jó szep es oicso
Allandó kiállítás!
Timisoara I., Piața Unirii

Állást keres

Telekkönyvvezetői vizsgával rendelkező román, magyar, német nyelvet szóban és írásban bíró középkorú családós ember, bármilyen állászt vállal. Vidékre is szívesen menne. Stoiacovici Victor, IV., Str. Popovici Barceanu 77. (279)

Alkalmazás

Megbízható mindenek szakácsnő jó bizonyítványai, felvétetik. I., Str. Paris 8 szám, földszint 2. ajtó. (280)

Tiszta, megbízható mindenek szakácsnő kerestetik. Philipp, I., Str. Galati 1 Klein bórondös-villa (274)

Intelligens akvizitőr, aki még nem volt lapnál alkalmazva, — fixfizetéssel és jutalékkal, felvétetik. Lap- és könyvkiadóvállalat, Timisoara I., középso Löffler-pa. ca. I. 4. (278)

Hirdetmény

Gaspar Nicolae, severinmegyei Lugojel községbeli vállalkozó közli az érdekeltekkel, hogy 50.000 köbméter mennyiségű kavicsot tud szállítani. Éspedig: rostált kavicsot bármilyen nagyságban és nem rostált kavicsot, valamint homokot a legjobb minőségben, elfogadható áron. A szállítás ab Lugoj, vagy ab Timisoara vasuton állomás történik.

Megbízható jól főző

mindenes, tisztá, március 1. 3 felnőttből álló családboz kerestek. Jelentkezés vasárnapot: 2-5-ig, I., Str. Grigorescu 1, II. 12. (szerb házzal szemben.) (276)

Lakás

Orvosi vagy fogorvosi rendelőnek és lakásnak alkalmas modern I. emeleti 5 szobás, nyarott I. emeleti 4 szobás lakás. május 1-re. I., Str. Lovovic 2. Papuev-dei bérpala. (266)

2 vagy 3 szobás

uteaj lakas emalfürdő és villannyal, majdnem új házbau, a III. kerület központjában. Piata Cruci 2. (268)

Bérbeadó

a Bulev, Reg. Ferdinand 4 szám alatti Färber-házban több 2 szobás irodának, rendelőnek, szalonnak, műteremnek vagy lakásnak alkalmas helyiség, továbbá egy 3 szobás komplett lakás. Felvilágosítást nyújt e házbau Dr. Kun fFerenc ügyvéd irodája. Telefon 12-31. (255)

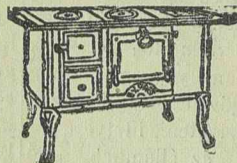
2 szoba konyha, éléskamra, fürdő 1100 lei, melléklettel együtt kiadó. II., Str. Gr. Nicolcea 40, a Katolikus Ifjusági Egylet közelében. (272)

Adás-vétel

Tört aranyat aranyfogat ezüstöt, minőség szerint eddig még el nem ért áron vásárol „Ora fixa”-cég, IV., Str. I. C. Bratiann 31 (462)

Nagy házhely a központban, sürgösen eladó. Érdeklödni lehet: II. ker., Str. Pestalozzi 8 szám. földszint

Modern takaréktüzhelyek

kiváló minőségben Allandó rakatár zománcozott és fekete tüzhelyekben

Kálmán Dezső

speciális takaréktüzhelyüzem

Timisoara IV. kerület, Bulev. Carol 40.

Különlé

Urj család szeretne örösbetogadni egy 2-3 éves vagy 6-7 éves leánygyermeket, (Római katolikus vagy reformatus vallású), aki teljesen árva legyen vagy legalább anyja ne legyen Cím: Nagy Istváné, Timisoara II., Str. Barbu Delavrancea 17. (277)

Vendégiosök figyelmébe!

A bacovai és silagiu dembvidéki egy maligan, mint zamat tekintetben kiválóak. Mélyen teszállított árak, lágosítással szolgál „Informator” P. No. 209. Timis-Torontal.

Ha szép akar lenni

Használjon K. LKA-é e liio tejkremel, liioim-le szappant liioimpudert három színben kapható kizárólag a

Városi gyógyszerárba

a „Fekete Sas”-oz” I. Piata I. C. Bratiann

Hirdessen a Déli Hírlapban

Fordító-irodám

I., Piata Bratiann 2 sz. alatt (a Déli Hírlap mellett) van, ahol, mint eddig is olcsó árakban, alom kérvények, kereskedelmi levelek, fordítások, bizonyítványok stb. kifogásfordítását, illetve leírását román, magyar, német, francia, angol, olasz, szerb, csehszlovák nyelven

N. MAGDU

román nyelv és gyorsírás tanár, Bucuresztől Timisoara város volt első fordítója.

Igy történt...

Aszódi János történelmi műveinek

(Copyright by Ed. PEN and Déli Hírlap 1936/37.)

53

Bármily rettenetesek is voltak azok a nélkülözések, amelyeket a Monarchia lakosságának kellett elviselnie, ezerszerre borzalmasabbak voltak a bulgáriai viszonyok 1918 őszén. Az ország férfitalossága a szó szoros értelmében 1912 óta állandóan fogyóban állott. Előbb a szerbek oldalán harcoltak elnyomóik, a törökök ellen, majd kikötő és határkiigazítási kérdések miatt szövetségesükkel ketek birokra, 1915-ben szép ígéretekkel csábítva és a bosszu vágyától fűtve, újra fegyverbe állottak, ezuttal a központiak oldalán.

A megegyezések értelmében a szerb hadteret számára négy divíziót állítottak talpra, de amikor északról Románia is az ántánt oldalára állott és amikor Szaloniki alatt új hadsereg kezdte döngetni a központi hatalmak roskadozó frontjainak kapuit, újabb hat divíziót mozgósított. Végeredményben ötmilliónyi lakosból több mint egy milliót állított fegyverbe ez a kis ország, amelynek élelmiszer forrásait is kimerítette a háboru.

1918-ban háboruik hatodik évébe léptek. Már az első két évben is rossz volt a termés, a harmadikban pedig nem volt, aki a földeket művelje. Az állatállomány is kipusztult. A magtáraktól az éléskamrákig minden üres volt. Kétségbeesetten üres. A hadsereg szüklöködött legjobban. Pedig a szaloniki hegyekben sokszor kétezer méteres magasságokban is tartották a frontot, éhezve, rongyokba burkolózva.

Száz ember közül husznak nem volt semmilyen cipője. Még rongyos sem. A németek adtak ugyan, amennyit tudtak, hiszen saját érdekükben állott ez, de jómaguknak sem igen volt már. A nyár kezdetén már mozgólódás volt észlelhető. Az ántánt kémszolgálatá rőpcédulákat osztogatott, dobált le és csem-

szett át a tulsó oldalra. „Mindez pedig csak Németországért!” volt a jól megválasztott refrain, amely meg is tette hatását.

Már a nyáron nyiltan híresztelték ugyanezekben a rőpiratokban, hogy szeptember 15-én általános támadás indul, jó lesz addig meggondolni a dolgot. Az említett napon reggel hétkor megindul a balkáni frontok utolsó nagy offenzívája. A franciák támadnak elsőnek és a pergőtűzzel megoldozott frontot első támadásra áttörök. A bolgár csapatok ellenállás nélkül adják meg magukat és az áttörés nyílása egyre jobban tágul.

A Ribaroff- és Neresoff-hadtestek közötti ürr egyre szélesedik. A franciák új rohama mindent elsöpör, nincs menekülés semerre. A jobboldalt tartó osztrák-magyarok és németek is megkezdik a visszavonulást és Pflanzentábornok ekkor újabb sürgönyt kap:

„Front áttörve, helyzet nem menthető, albániai hadsereg tenger mellett vonuljon vissza.”

Eközben Szófiában összeül a minisztertanács és megállapítja, hogy Bulgária többé nem folytathatja a háborut. Miközben azonban tárgyalnak a zöld asztal mellett, addig odakint a III. divízió 30.000 embere fellázad, lefegyverzik a tiszteket és megindul Szófia felé. A polgárháboru fenyegető réme mellett csak napok kérdése, mikor lépik át a bolgár csapatok az üldözö, bosszuért vágyó szerb és görög hadseregeket. Akkor pedig borzalmas megtorlás következne.

A vezérkar ekkor kiszabadítja börtönéből Sztambulinszkit, a parasztpárt vezérét, aki kikiáltja a köztársaságot és elnökként áll az új miniszteri m élére. Közben a királyhü csapatok megverik az új rezsim különítményeit, azonban ebben nincs köszönet, mert Franchet d'Esperey tábornok megegyezik a vezérkarral. Ferdinand cár csak hosszas rábeszélésre fogadja el a fegyverszünet feltételeit és október 3-án lemondását aláírva, elhagyja országát területét.

A Monarchia csapatai közben visszavonulóban vannak és 1918 október 28-án már teljesen kiüritik Szerbiát. Az albán hadsereg 160.000 embere pedig

rendben és lassan vonul visszafelé a tengerpart felé. November másodikán azonban már elvágta az utat a fonvezetéseiket.

A tenger felé, félkörben előnyomuló szerb csapatok bekerítéssel fenyegetik a magára maradt osztrák sereget. A csapatrészt apróbb csatározások után keresztülvágja magát és Raguzá mellett, a telnuovóba érkezik. Ugyanekkor Pflanzentábornok a következőket írja naplójába:

„Guzek, a castelnuovo-i erősség parancsára telefonált. Bécsben teljes az anarchia, a császári menekül, a piavei, iszozói hadsereg, valamint Koves tábornok csapatai teljes visszavonulásban vannak.”

A tábornok hűségesen bejegyezte azt, amit látott, azután zsebre vágta naplóját és tisztikar felé fordult:

— Persze, ebből az egészből egy szót sem szabad el. Rémmese az egész. Éppen ezért gyerünk megnélni uraim. Ma ugyanis november negyedik van, császáruink születésnapja...

A TÖRÖK ÖSSZEOMLÁS.

1918 júliusában, az immár másodízben kapuit döngött német kolosszus ismét megtört. Az ellenoffenzíva mindenütt megkezdődött és a török hadsereg, belátva a támadások teljes kudarcát, csak azon gondolkodott, hogy seregeit egy részét francia területre kiépített, a „Siegfried”-állásba hoz hasonló erődítményekbe vonja vissza. Ludendorff katonai szempontról mintaszerűen megrendezett utolsó harcait sokféleképpen kritizálták, után ezek a hadmozdulatok jelentik egyúttal a török katonai történetének végét is, mi is kissé megvetően foglalkozunk velük. Próbáljuk csoportosan a Ludendorff offenzívák alapvető hibáit:

1. Az egységek túlzott erőltetése és a frontarcosok nélkülözések folytán alacsony erkölcsi erejének figyelmen kívül hagyása. E legnagyobb lélektani hiba. A csapatokat, másadástól-támadásra, pihenő nélkül, mintha ne a tenger felé, hanem a tenger felé való emberek lennének.

(Folyt. köv.)